На запитання відповідає медіа-юрист проектів Тернопільського прес-клубу Ігор ФЕДОРЕНКО.

«Наша редакція комунальної газети реформувалася в товариство з обмеженою відповідальністю. Один з наших журналістів зареєстрував свою газету і звільнився з роботи. Чи можемо ми виключити його зі складу засновників?»

– На відміну від Закону України «Про господарські товариства», нині діючій Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» передбачає виключення учасника товариства у двох випадках:

– п.1 ч.2 ст. 15 Закону: «2.Якщо учасник товариства не вніс вклад для погашення заборгованості протягом наданого додаткового строку, виконавчий орган товариства має скликати загальні збори учасників, які можуть прийняти одне з таких рішень:

1) про виключення учасника товариства, який має заборгованість із внесення вкладу» ;

– ч.2 ст. 23 Закону: «2. У разі смерті, оголошення судом безвісно відсутнім або померлим учасника-фізичної особи чи припинення учасника-юридичної особи, частка якого у статутному капіталі товариства становить менше 50 відсотків, та якщо протягом року з дня закінчення строку для прийняття спадщини, встановленого законодавством, спадкоємці (правонаступники) такого учасника не подали заяву про вступ до товариства відповідно до закону, товариство може виключити учасника з товариства …».

Останнє положення про виключення зі складу учасників померлого досить некоректне, бо зі смертю фізична особа втрачає цивільну правоздатність. Це прямо зазначено в ч. 4 ст. 25 Цивільного кодексу України: «Цивільна правоздатність фізичної особи припиняється у момент її смерті».

Інших підстав для виключення зі складу учасників чинне законодавство не містить. Хоча

обов’язок відступлення частки при настанні певних умов, може бути передбачений в корпоративному договорі. Ч. 3 ст.7 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» передбачає: «Корпоративний договір може передбачати умови або порядок визначення умов, на яких учасник має право або зобов’язаний купити або продати частку у статутному капіталі (її частину), а також визначати випадки, коли таке право або обов’язок виникає. ».

Враховуючи, що Вами не укладався корпоративний договір, єдиним виходом є збільшення розміру статутного капіталу за рахунок додаткових внесків учасників. Ця процедура досить тривала і вимагає внесення коштів від інших учасників, але навряд чи учасник, який займається «розкруткою» нової власної газети, буде вкладати кошти у спільне з вами підприємство. Невнесення ж ним коштів у передбачений ст. 15 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» строк дасть вам повне право виключити учасника зі складу засновників.

Консультації надаються в рамках виконання проекту Тернопільського прес-клубу «Сприяння медіа реформам та розвитку регіональної журналістики» за підтримки «Медійної програми в Україні», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) і виконується міжнародною організацією Internews.

Запитання можна попередньо надсилати на таку електронну адресу – akardynal@ukr.net